

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 1^η Ιουλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: «Διαδικασίες Ασύλου και διαχείριση προσφυγικών ροών – α' εξάμηνο 2021»

Κύριε Υπουργέ,

Η εικόνα που παρουσιάζει επισήμως η Ελλάδα τον τελευταίο χρόνο είναι η εικόνα μιας χώρας που έχει εξέλθει από την ανεξέλεγκτη κατάσταση του 2015, βρίσκεται όμως σε ένα σημείο εύθραυστης ισορροπίας σχετικά με το προσφυγικό – μεταναστευτικό, σε ένα σημείο δηλαδή που απαιτούνται σωστές και προσεκτικές κινήσεις που θα προδιαγράψουν το μέλλον της χώρας στον τομέα αυτό.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του υπουργείου σας, το α' τρίμηνο του 2021 υπήρξε μείωση των ροών κατά 82% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2020 και μείωση των εκκρεμών υποθέσεων ασύλου κατά 48%. Τον Μάρτιο του 2021, στις δομές φιλοξενίας όλης της χώρας διαβιούσαν περίπου 60.000 αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, αριθμός που μέχρι σήμερα έχει μειωθεί κατά 300 περίπου ανθρώπους. Την ίδια στιγμή στη Λέσβο διέμεναν προσωρινά περίπου 8.000 αιτούντες, στην Κω 360, στη Σάμο 3.150, στη Χίο 1.600 και στη Λέρο 385 και συνολικά 13.495 άνθρωποι. Τον Μάιο του 2021 είχαμε 66.659 εκκρεμείς υποθέσεις ασύλου και συνολικά 7.121 προκαταγραφές ασύλου.

Έχουμε λοιπόν μειωμένες ροές, σχετική επίσπευση στη διευθέτηση υποθέσεων ασύλου και σχετική αποσυμφόρηση των νησιών. Οποιαδήποτε συζήτηση σήμερα για την περαιτέρω πορεία του προσφυγικού – μεταναστευτικού στην Ελλάδα αλλά και οποιαδήποτε περαιτέρω ανάληψη νομοθετικής ή άλλης πρωτοβουλίας, προϋποθέτει τις εξής παραδοχές:

A) Η μετακίνηση των πληθυσμών παγκοσμίως βαίνει αυξανόμενη.

B) Είναι εμφανές από τα επίσημα στατιστικά στοιχεία του υπουργείου το ισχυρό προσφυγικό προφίλ των ανθρώπων που καταφθάνουν στη Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Τα τελευταία πέντε έτη έχουν εκδοθεί 68.000 αποφάσεις αναγνώρισης του προσφυγικού καθεστώτος σε α' βαθμό και 1.237 αποφάσεις σε β' βαθμό καθώς και 17.145 αποφάσεις επικουρικής προστασίας σε α' βαθμό και 1.169 σε β'. Για το 2020 μόνο, υπήρξαν 27.000 περίπου άνθρωποι που αναγνωρίστηκαν πρόσφυγες και 8.502 στους οποίους αποδόθηκε το καθεστώς της επικουρικής προστασίας. Οι αντίστοιχοι αριθμοί το 2016 ήταν 2.457 και 250. Για το 2021 και μέχρι και τον Μάιο οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν περίπου 6.300 και 2.600, με το ποσοστό αναγνώρισης να ανέρχεται στο 58% επί των υποθέσεων που εξετάστηκαν.

Γ) Τρίτη, και πιο σημαντική παραδοχή, αποτελεί το γεγονός ότι το κλειδί των εξελίξεων το κρατά η Ευρώπη και συγκεκριμένα το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο τελεί υπό διαπραγμάτευση αυτή τη στιγμή. Ωστόσο, το Νέο Σύμφωνο δεν φαίνεται να καταφέρνει, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, να επιτύχει την ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και επιμερισμού ευθύνης των κρατών μελών της ΕΕ.

Τα δείγματα που έχουμε από τα εθελοντικά προγράμματα μετεγκατάστασης που υλοποιούνται από τον Απρίλιο του 2020 δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Τα προγράμματα αυτά αφορούν ως επί το πλείστον ασυνόδευτα ανήλικα, ανήλικα με προβλήματα υγείας και τις οικογένειές τους, κάποιους ενήλικες και οικογένειες και αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διέμεναν στη Μόρια. Σύμφωνα με απάντησή σας σε ερώτησή μου, από τον συνολικό αριθμό των 6.255 προσφερόμενων από τα κράτη μέλη της ΕΕ θέσεων, μέχρι τις 12 Μαρτίου 2021 είχε ολοκληρωθεί με επιτυχία η μετεγκατάσταση 3.182, περίπου δηλαδή πληρώθηκαν οι μισές θέσεις. Στην ίδια ερώτησή μου, έλαβα την απάντηση ότι εντός του 2020 υποβλήθηκαν 1.351 αιτήματα για οικογενειακή επανένωση με τον Κανονισμό του Δουβλίνου, εκ των οποίων έγιναν δεκτά τα 567, δηλ. το 1/3.

Την ίδια στιγμή, το μεγαλύτερο στοίχημα μοιάζει να είναι η ένταξη των πληθυσμιακών ομάδων που δεν θα επιστραφούν και κυρίως των αναγνωρισμένων προσφύγων, καθώς αρκετοί από αυτούς διαβιούν ακόμη στα νησιά και όταν φεύγουν από αυτά είναι άγνωστη η τύχη τους.

Προς το παρόν πάντως, η Ελλάδα μοιάζει να απομακρύνεται από τον στόχο της ένταξης που αποτελεί και το τελικώς ζητούμενο μιας αποτελεσματικής διαχείρισης των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών.

Το Εθνικό Σχέδιο για την ενσωμάτωση και την ένταξη των μεταναστών και προσφύγων του υπουργείου σας παραμένει ακόμη εκκρεμές.

Δεδομένου ότι

- Παραμένουν ακόμη εκκρεμή :
  - α) η αποσυμφόρηση των νησιών,
  - β) οι σύντομες διαδικασίες στα σύνορα και η σύντομη παραμονή εκεί των αιτούντων άσυλο, αναγνωρισμένων προσφύγων και μεταναστών,
  - γ) το σχέδιο ένταξης όσων πρόκειται να μείνουν στη χώρα, οι επιστροφές όσων δεν δικαιούνται άσυλο, αλλά και ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αντιμετώπισης νέων αυξημένων ροών.

- Ο εγκλωβισμός στα νησιά, τον οποίο όλοι θέλουν να αποφύγουν, φαίνεται να ευνοείται από τα αυξημένα όρια της διοικητικής κράτησης και τη συλλήβδην κράτηση των αιτούντων άσυλο.

- Οποιαδήποτε εθνική νομοθετική ή άλλη πρωτοβουλία πρέπει να λαμβάνεται υπό όρους προστασίας των δικαιωμάτων, σεβασμού των διεθνών συνθηκών και ευρωπαϊκών κανόνων, να στηρίζεται στο ρεαλιστικό δεδομένο του πολύ μικρού αριθμού επιστροφών και απελάσεων και να λαμβάνει υπόψη την αμφίσημη στάση κρατών μελών της ΕΕ αλλά και της γείτονος χώρας. Σε διαφορετική περίπτωση, ο κίνδυνος περαιτέρω εγκλωβισμού ανθρώπων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στην Ελλάδα, είναι απολύτως ορατός.

- Υπάρχει ανάγκη να δοθεί η πλήρης εικόνα της σημερινής κατάστασης του ασύλου στην Ελλάδα.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Ποιος είναι ο αριθμός προκαταγραφών ασύλου ανά αρμόδια αρχή καταγραφής, δηλαδή Υπηρεσία Ασύλου (Skype), Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Ελληνικής Αστυνομίας για το πρώτο εξάμηνο του 2021;
2. Ποιος είναι ο αριθμός εκκρεμών αιτήσεων ασύλου, η συνέντευξη των οποίων έχει προγραμματιστεί (α) εντός του 2021, (β) εντός του 2022, (γ) μετά το 2022, ανά εθνικότητα;
3. Ποιος είναι ο αριθμός αιτήσεων οι οποίες εκκρεμούν για χρονικό διάστημα (α) κάτω των έξι μηνών, (β) άνω των έξι μηνών, (γ) άνω των δώδεκα μηνών, ανά εθνικότητα;
4. Ποιος είναι ο αριθμός αποφάσεων α' βαθμού που εκδόθηκαν με τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 90 (διαδικασίες στα σύνορα) του νόμου 4636/2019, ανά κατηγορία απόφασης (προσφυγικό καθεστώς, επικουρική προστασία, αβάσιμη αίτηση, προδήλως αβάσιμη αίτηση, ανά λόγο πρόδηλης αβασιμότητας του άρθρου 88 νόμου 4636/2019, απαράδεκτη αίτηση ανά λόγο απαραδέκτου της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του ίδιου νόμου) και εθνικότητα;
5. Ποιος είναι ο αριθμός αιτήσεων ασύλου που εξαιρέθηκαν από τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 90 του νόμου 4636/2019 και

παραπέμφθηκαν στην κανονική διαδικασία, ανά λόγο εξαιρέσεως και εθνικότητα;

6. Ποιός είναι ο αριθμός προσφυγών που κατατέθηκαν κατά αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου, ανά μήνα για το α' εξάμηνο του 2021;

7. Ποιος είναι ο αριθμός προσφευγόντων που αιτήθηκαν νομική συνδρομή και ο αριθμός προσφευγόντων που έλαβαν νομική συνδρομή, δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου 71 του νόμου 4636/2019 ανά Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου μέχρι σήμερα;

8. Ποιος είναι ο αριθμός προσφυγών που απορρίφθηκαν δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 97 του νόμου 4636/2019, ανά λόγο απόρριψης (μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ή μη αποστολής της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 78);

9. Έχει ολοκληρωθεί το Εθνικό Σχέδιο για την ενσωμάτωση και την ένταξη των μεταναστών και προσφύγων; Εάν ναι, τότε θα είναι δημοσιοποιήσιμο;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης

